

* ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ *
ΑΓΙΟΣ ΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΒΙΡ

* ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ *
π. Θεοδόσιος Μαρτζούχος

ISBN: 978-618-5778-00-2

* © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΩΝΑΣ *
Ιω. Μουστάκη 16 - 48100 Πρέβεζα
τηλ. 6981 216 456, fax 26820 61226
ionaspub@outlook.com

* ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» *
570 21 Ασπροβάλτα - Θεσσαλονίκη
Τηλ.: (+30) 2397023313, Fax: (+30) 2397021754
e-mail: melissa@melissaprint.com
www.melissaprint.com

Άγιος Αλέξανδρος του Σβίρ¹

Η σχέση του ανθρώπου με τον Δημιουργό του, τον Κύριό μας Ιησού Χριστό δεν επιτρέπεται και δεν μπορεί να είναι μια απλώς διανοητική αλλαγή σκέψεως, χωρίς καμία σωματική «συνέπεια».

Ο άνθρωπος είναι ένας· σώμα και ψυχή. Η ψυχή χωρίς το σώμα είναι γυμνή και το σώμα χωρίς την ψυχή είναι νεκρό. Οι αποφάσεις της ψυχής επηρεάζουν το σώμα και οι λειτουργίες και εκδηλώσεις του σώματος «μολύνουν» την ψυχή. Δεν γίνεται αλλοιώς. Είναι αυταπάτες οι αντιλήψεις, που κάποιοι διαδίδουν, ότι σημασία έχει μόνο... η καθαρή καρδιά, ξεχνώντας ότι η καρδιά είναι μέρος του σώματος. Βέβαια η λέξη καρδιά «διαβάζεται» και νοείται και εντελώς μεταφορικά και πνευματικά αλλά για την ορθόδοξη Εκκλησία ποτέ... άυλα! (καρδιαν καθαράν - καρδιά συντετριμμένη - καρδιά αισθητική που γίνεται ... «σής όστέων»!!)

Με ένα λόγο δεν νοείται ως άνθρωπος η ψυχή

1. Ποταμός της Β.Δ. Ρωσίας, ο οποίος συνδέει τις δύο μεγαλύτερες στον ευρωπαϊκό χώρο λίμνες, Ονέγκα και Λάντογκα που βρίσκεται 40 χιλ. ανατολικά της Πετρούπολεως (πρ. Λένινγκραντ). Έχει μήκος 224 χιλ. και τροφοδοτεί σήμερα διάφορους υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

μόνη ή το σώμα μόνο, αλλά το «συναμφότερον ἄνθρωπος» (Ν. Καβάσιλας).

Σ' αυτή την αλληλουχία και τον άρρηκτο σύνδεσμο, κάθε βίωμα «εγγράφεται» σωματοψυχικά στην ανθρώπινη ύπαρξη. Πολύ περισσότερο το βίωμα της αγάπης του Χριστού, για την οποία ο άγιος έκανε θυσίες πολλές προσφέροντας τον εαυτό του ολόκληρο, «θυσίαν ζῶσαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ».

Μέσα σ' αυτήν την πορεία και σχέση, το ανθρώπινο σώμα (ο μισός άνθρωπος και συγχρόνως το «εργαλείο» και ο τρόπος έκφρασης των ψυχικών καταστάσεων) γίνεται «θύρα» και φυσικά μέτοχο της χάρης του Θεού, όταν ο άνθρωπος αγιάζεται.

Η έκφραση του αγιασμού του ανθρώπου εκδηλώνεται και γίνεται καταφανής από τα ...συμπτώματα! Των αποστόλων η σκιά θεραπεύει αρρώστους. Του Παύλου οι λερωμένοι επίδεσμοι ανιστούν παραλύτους. Των αγίων ο λόγος διακόπτει τους φυσικούς νόμους και την τάξη των πραγμάτων. Μέσα απ' όλα αυτά είναι φανερή η παρουσία του Θεού στην σύνολη σωματοψυχική ύπαρξη αυτών των προσώπων.

Αυτή είναι η ανθρωπολογική διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που ποτέ δεν είχε την αγωνία της ευπρέπειας και της εξωτερικής εικόνας για τα μέλη της. Σκοπός και στόχος είναι η μεταμόρφωση και όχι η συμμόρφωση. Η αλλαγή της καρδιάς, όχι της συμπεριφοράς. Ο αγιασμός (δηλαδή η αγάπη του θελήματος του Χριστού) και όχι μόνα τους τα εξωτερικά καλά έργα. Η παραβολή της συκιάς που καταράστηκε ο Χριστός φα-

νερώνει την αναζήτηση των καρπών (αρετών-αγιασμού) και όχι των εντυπωσιακών φύλλων (έργα εξωτερικά).

Αυτά, τα σχεδόν ξεχασμένα σήμερα, ήταν και είναι η θεραπευτική διδασκαλία της Εκκλησίας του Χριστού. Σ' αυτόν τον τρόπο, υπέτασσαν οι Χριστιανοί τον εαυτό τους με χαρά, ξέροντας, ότι μόνον έτσι, αυτοπροαιρέτως παραδίδουν τον εαυτό τους στον Μέγα Ιατρό Κύριό τους Ιησού Χριστό να τους θεραπεύσει. Ξέροντας ότι η θεραπεία δεν είναι μαγικός αυτοματισμός αλλά έμπονη πορεία. Δεν είναι τρικ εντυπωσιασμού, αλλά «σκοτεινός θάλαμος» που «κατασκευάζει» όμορφη εικόνα... και όχι μόνον! Ξέροντας ότι ο Ιατρός θυσίασε τον Εαυτό Του από την αγάπη Του γι' αυτούς. Έγινε φάρμακο αθανασίας για τους μετόχους. Έγινε «αχθοφόρος» του δικού μας βάρους για να συνειδητοποιήσουμε ποιος είναι Κύριος της Ζωής.

Μέσα σ' αυτά τα θεολογικά δεδομένα γεννήθηκε το 1449 ένας μικρός Φινλανδός, στο χωριό Μαντέρα της Βορειοδυτικής Ρωσίας, που στο Βάπτισμα πήρε το όνομα του προφήτη Αμώς. Στην απλότητα της χωρικής φτώχειας, ζυμώθηκε με την διδασκαλία του Χριστού και ωριμάζοντας ηλικιακά, αποφάσισε να θυσιάσει τον εαυτό του στο θυσιαστήριο του Χριστού γινόμενος μοναχός. Τα βήματά του προς τον μοναχισμό τα οδήγησε με ασφάλεια ο άγγελος φύλακάς του, ο οποίος «τον βρήκε» να ασκητεύει μόνος κοντά στον ποταμό Σβιρ και τον παρέπεμψε στο Μοναστήρι του Βάλαμο, επισημαίνοντάς του τους κινδύνους της αυτονομημένης εγωϊστικής προσπάθειας.

Τον δίδαξε τους κινδύνους να φαντάζεται κανείς ολόσωστες τις ενέργειές του, αφού μόνος αυτός τις αξιολογεί! Τον έμαθε, ότι ο εγωϊσμός έχει πολύ βαθιές ρίζες και πονάει πολύ όταν ξεριζώνεται! Πράγμα (το ξερίζωμα δηλαδή), που το κάνει σε μας ευκολότερα ένας ξένος παρά το δικό μας, διστακτικό από την φιλαυτία, χέρι! Τον έστειλε λοιπόν σε ένα άγιο κοινόβιο για να δει να συνειδητοποιήσει και να ελευθερωθεί από τα πάθη του.

Η εμπειρία της παρουσίας του αγγέλου του τον έκανε βαθειά και ουσιαστικά ταπεινό. Αμέσως γεμάτος με την χαρά μιας τέτοιας συναντήσεως, προσήλθε καταχαρούμενος στο μοναστήρι του Βάλαμο όπου καθιέρωσε την μοναχική του απόφαση και πήρε, αλλάζοντας τρόπο ζωής, το όνομα Αλέξανδρος.

Κανείς δεν ξέρει τους κόπους και τους πόνους και τις θυσίες του μοναχού Αλέξανδρου. Η εσωτερική ζωή είναι βαθειά υπόθεση και ο κάθε υγιής μοναχός προσπαθεί να την κρατάει μακριά από μάτια επαινετικά ή και μοχθηρά: στην σιωπή της γαλήνιας παρουσίας του Χριστού, της μόνης Ασφάλειας. Οι άλλοι αδελφοί αποτελούν μεγάλη πηγή ευλογίας γιατί βοηθούν στην εμφάνιση του όλου περιεχομένου της καρδιάς πολλές φορές κρυμμένου και από τα δικά μας τα μάτια!

Η αυταπάτη είναι η πιο ευχάριστη κατωφερής πορεία. Ο εαυτός μας είναι ο πιο μεγάλος και αδιόρατος κλέφτης. Μας κλέβει την «περιουσία» απατώντας μας, ότι πρόκειται για κάτι... άλλο! Μας μεταλλάσσει τον εγωισμό, σε αξιοπρέπεια.